

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **B. K. B.**, zast. Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10 - Vršovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2016, čj. OAM-131/LE-LE05-LE05-PS-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 10. 2016, čj. 75 Az 40/2016-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Jakubu Backovi, advokátu, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši **8228 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství Ústeckého kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 16. 9. 2016 byl žalobce (dále jen „stěžovatel“) zajištěn za účelem správního vyhoštění na 60 dnů podle §

124 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

[2] Stěžovatel požádal dne 19. 9. 2016 o mezinárodní ochranu dle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Dne 23. 9. 2016 jej žalovaný zajistil na dobu do 7. 1. 2017 v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. c) ve spojení s § 46a odst. 5 zákona o azylu, neboť dle jeho názoru bylo důvodné se domnívat, že by stěžovatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek.

[3] Žalovaný vycházel z toho, že se stěžovatel v minulosti dopouštěl trestné činnosti v oblasti drog, za kterou byl odsouzen belgickým i německým soudem k trestu odnětí svobody, je zařazen do Schengenského informačního systému jako nežádoucí osoba a nerespektoval správní vyhoštění a zákaz vstupu na území EU uložené německými správními úřady. Také vzal v úvahu neoprávněný pobyt stěžovatele na území České republiky po zrušení povolení k trvalému pobytu. Žalovaný neshledal podmínky pro uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu a dospěl k závěru, že zde nejsou ani jiné důvody, které by aplikaci § 46a zákona o azylu bránily.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu ke krajskému soudu. Namítal, že nebyly dány podmínky pro zajištění. Poukázal na skutečnost, že mu nikdy nebylo uloženo správní vyhoštění a nedopustil se žádné trestné činnosti ani porušení jiných právních předpisů na území ČR. Jeho jediným proviněním je, že zde pobýval po zrušení povolení k trvalému pobytu, o němž však nevěděl. Rozhodnutí o jeho odsouzení za úmyslný trestný čin v Německu nebylo uznáno českými soudy, a proto z něj nelze vycházet. Žalovaný se nijak nevypořádal se zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele, jeho rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Nesprávně posoudil též podmínky pro aplikaci zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu.

[5] Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že byly naplněny podmínky pro zajištění podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu z důvodu možného nebezpečí stěžovatele pro veřejný pořádek. K případnému zásahu do rodinného a soukromého života uvedl, že skutečnost, že stěžovatel žije na území ČR s manželkou (žadatelkou o azyl), není relevantní. Stěžovatel neuvedl žádné podstatné okolnosti, které by odůvodňovaly podrobné zkoumání jeho rodinné situace a zohlednění jeho rodinného stavu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, a to z důvodu nesprávného posouzení právní otázky a existence vady řízení, která měla vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí.

[7] Stěžovatel namítá, že nebyly splněny podmínky pro aplikaci § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, neboť jediným důvodem pro zajištění byl cizozemský trestní rozsudek, k jehož uznání jsou však příslušné pouze soudy, a nikoliv správní orgány. S odkazem na § 11 odst. 1 trestního zákoníku uvádí, že trestní rozsudek vydaný soudem jiného členského státu EU nemůže být na území České republiky vykonán a ani zde mít jiné účinky. Žalovaný se dopustil porušení zásady presumpce neviny (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 1. 2016, sp. zn. I. ÚS 1965/15). Krajský soud nesprávně posoudil žalobní námitky týkající se absence důvodů pro konstatování ohrožení veřejného pořádku. V důsledku nahlížení na cizozemský rozsudek jako na věrohodný podklad pro rozhodnutí žalovaného

pokračování

soud předčasně zamítl také žalobní námitku týkající se nesprávné aplikace ustanovení o zvláštních opatřeních dle § 47 zákona o azylu.

[8] Žalovaný neposoudil míru zásahu zajištění do soukromého a rodinného života. Krajský soud pochybil, pokud dospěl k závěru, že v řízení o zajištění není dán prostor pro podrobné zkoumání rodinné situace, pokud stěžovatel sám žádné zásadní důvody netvrdí. Při posouzení zásahu do rodinného a soukromého života měl žalovaný analogicky aplikovat § 174a zákona o pobytu cizinců, neboť v řízení vyšlo najevo, že v České republice vedl stěžovatel společnou domácnost se svou manželkou, která je žadatelkou o azyl. Nesouhlasí se závěry soudu, že tato okolnost není v rámci tohoto posouzení relevantní.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je v souladu s § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud vázán (viz § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil námitku porušení zásady presumpce neviny a pochybení žalovaného při aplikaci § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, pokud úsudek o nebezpečí stěžovatele pro veřejný pořádek učinil pouze na základě cizozemského rozhodnutí o vině a trestu, které nebylo soudem České republiky uznáno dle příslušných trestněprávních předpisů, a proto zde nemohlo mít žádné účinky. Následně se zabýval námitkou týkající se nesprávného posouzení zásahu do soukromého a rodinného života krajským soudem.

[11] V nyní projednávané věci byl stěžovatel zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu, který stanoví, že *[m]inisterstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže je důvodné se domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek.*

[12] Za nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu se považuje hrozba takového jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Je tedy nutné v každém jednotlivém případě zohlednit osobní charakteristiku cizince a přihlídnout k individuálním okolnostem z jeho života (viz např. rozsudky NSS ze dne 17. 9. 2013, čj. 5 Azs 13/2013-30, a ze dne 16. 12. 2013, čj. 5 Azs 17/2013-25).

[13] Skutečnost, že žadatel o mezinárodní ochranu nelegálně pobývá na území České republiky, popř. nerespektuje pravomocné a vykonatelné rozhodnutí o správním vyhoštění, nepostačuje bez dalšího k závěru o tom, že představuje nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu (viz rozsudek NSS ze dne 5. 2. 2014, čj. 1 Azs 21/2013-50, a rozsudek NSS ze dne 10. 3. 2016, čj. 5 Azs 2/2016-30).

[14] Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že podkladem pro rozhodnutí správního orgánu mohou být jak návrhy účastníků, skutečnosti známé správnímu orgánu z jeho vlastní úřední činnosti, tak i podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci nebo skutečnosti obecně známé.

Může se tedy jednat o cokoli, co má určitou vypovídací hodnotu pro dané řízení, může přispět ke zjištění stavu věci a bylo získáno v souladu se zákonem (viz § 2 odst. 1, § 50 a násl. správního řádu).

[15] Ačkoliv lze stěžovateli přisvědčit, že cizozemský rozsudek nelze v České republice bez dalšího vykonat (§ 11 odst. 1 trestního zákoníku), ani z něj vyvozovat jiné formální právní skutečnosti, neznamená to, že by k němu soud (či jiný orgán) nemohl přihlídnout při posuzování osoby obžalovaného, zejména jeho sklonům k páčání trestné činnosti určité povahy (k tomu srov. R 16/1997-II, SR 146/2005). Cizozemský trestní rozsudek tedy může sloužit jako důkazní prostředek při hodnocení osoby obviněného, a to nejen v trestním řízení (k tomu srov. komentář k ustanovení § 89 odst. 2 trestního řádu, Šámal a kol. Trestní řád I, II, III, Nakladatelství C. H. Beck, 7. vydání, 2013, s. 1309 - 1395).

[16] Odkaz stěžovatele na zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, a jiné předpisy trestního práva, není v nyní projednávané věci příhodný, neboť účelem řízení o zajištění cizince v režimu zákona o azylu není uznání ani výkon cizozemského rozhodnutí, popř. způsobení jiných účinků předpokládaných trestním právem (např. započtení trestu, rozhodování o způsobu výkonu trestu odnětí svobody, posuzování recidivy atd.). V této souvislosti krajský soud správně uvedl, že úkolem žalovaného v řízení o zajištění je zhodnotit osobnostní charakteristiku a předchozí jednání stěžovatele na základě opatřených podkladů a učinit si úsudek o tom, zda cizinec bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti.

[17] Ve spise žalovaného je založen záznam pohovoru se stěžovatelem jakožto žadatelem o mezinárodní ochranu. V tomto pohovoru uvedl, že si je vědom svého vyhoštění, zákazu vstupu na území Schengenského prostoru i záznamu v Schengenském informačním systému, kde je veden jako nežádoucí osoba. Uvedl, že v minulosti se opakovaně dopouštěl drogové trestné činnosti, za kterou byl odsouzen v Belgii a poté i v Německu. Z Kamerunu – země svého původu, kam se po vyhoštění vrátil – přicestoval zpět na území EU, a to do České republiky. Domníval se, že jeho povolení k trvalému pobytu v ČR je stále platné. Ve spise žalovaného je dále rozhodnutí Policie ČR o zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění v režimu zákona o pobytu cizinců a rozsudek Okresního soudu v Lübecku ze dne 27. 7. 2012, sp. zn. 713 Js 12432/12-93 Ls, o vině a trestu stěžovatele za spáchání úmyslného trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek (včetně překladu do českého jazyka). Ve spise je založena také zpráva Policejního prezidia ČR, odboru mezinárodní policejní spolupráce, ze dne 7. 8. 2015. Z této zprávy vyplývá, že přítomnost stěžovatele byla poprvé v SRN úřady zaznamenána dne 13. 3. 2012 a nařízení k jeho vyhoštění bylo vydáno dne 10. 1. 2013. Od 13. 3. 2012 do 19. 12. 2013 byl uvězněn za porušení drogového zákona a následně dne 19. 12. 2013 vyhoštěn ze SRN (s platností do 19. 12. 2019). Dne 23. 12. 2013 byl Cizineckým úřadem v Lübecku vytvořen záznam, podle kterého je stěžovatel nežádoucí osobou.

[18] V nyní projednávané věci je tedy s ohledem na obsah spisového materiálu zřejmé, že rozsudek německého soudu nebyl jediným podkladem, na základě něhož si žalovaný učinil úsudek o tom, že stěžovatel by mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný vycházel zejména z pohovoru se stěžovatelem a z obsahu rozhodnutí Policie ČR o jeho zajištění v rámci zákona o pobytu cizinců (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 5. 3. 2014, čj. 3 Azs 24/2013-42). Žalovaný přihlédl rovněž k zákazu vstupu na území Schengenského prostoru, který stěžovatel

pokračování

porušil. Stěžovatel tyto skutečnosti (kromě své vědomosti o zrušení trvalého pobytu v ČR) nepopíral. Naopak, byl si jich plně vědom a sám je při pohovoru žalovanému sdělil.

[19] Jak vyplývá ze shora uvedeného, posouzení chování a osobnosti stěžovatele může správní orgán učinit na základě všech dostupných věrohodných informací a důkazů – těmi mohou být jak výpověď cizince, tak i jiné vhodné prostředky. Pravomocné rozhodnutí soudu jiného členského státu EU o odsouzení cizince pro úmyslný trestný čin lze přitom považovat za „jiný vhodný prostředek“ ke zjištění skutkového stavu (srov. § 50 a násl., § 68 odst. 3, § 73 správního řádu), zvláště pokud cizinec jeho existenci nepopírá a spáchání trestného činu sám správnímu orgánu sdělil. Lze vycházet i z tvrzení stěžovatele o tom, že se v minulosti opakovaně dopouštěl závažné trestné činnosti, byť v jiných členských státech EU. Ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zákona o azylu nevyžaduje, aby existence případného nebezpečí byla založena výhradně na předchozím porušování českého právního řádu žadatelem o azyl.

[20] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že žalovaný nepochybil, pokud zohlednil nejen vícenásobné porušení německého i českého právního řádu, povahu trestné činnosti stěžovatele, ale i nebezpečí případné recidivy, s odkazem na pohovor se stěžovatelem, rozhodnutí Policie ČR o zajištění a rozsudek německého trestního soudu, včetně jeho překladu (k tomu srov. též rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2014, čj. 4 Azs 192/2014). Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem v tom, že žalovaný posoudil naplnění znaků „nebezpečí pro veřejný pořádek“ ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu dostatečně a správně.

[21] K námitce, že krajský soud, v důsledku nahlížení na cizozemský rozsudek soudu jako na věrohodný podklad pro rozhodnutí žalovaného, předčasně zamítl i jeho žalobní námitku týkající se nesprávného posouzení uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu, lze odkázat na závěry vyjádřené v předchozích bodech tohoto rozhodnutí. Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že krajský soud se k aplikaci § 47 vyjádřil na straně 5 a 6 napadeného rozsudku, kde se ztotožnil se závěry žalovaného v tom, že zvláštní opatření by v případě stěžovatele nebyla účinná, neboť se v minulosti opakovaně dopouštěl trestné činnosti, nerespektoval trest vyhoštění ani zákaz vstupu na území Schengenského prostoru a na území České republiky pobýval nelegálně. S ohledem na obecnost kasační námitky stěžovatele Nejvyšší správní soud konstatuje, že posouzení věci krajským soudem není v této části nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ani nedostatek odůvodnění (srov. rozsudky NSS ze dne 13. 4. 2004, čj. 3 Azs 18/2004-37, a ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005-58). Námitka stěžovatele proto není důvodná.

[22] Ohledně námitky nesprávného posouzení zásahu do soukromého a rodinného života lze krajskému soudu přisvědčit, že prostor pro podrobné zkoumání veškerých možných důsledků, které mohou v tomto ohledu ve sféře zajištěného cizince a jeho rodiny nastat, je značně omezen. Žalovaný má velmi krátkou dobu 5 dnů (§ 46a odst. 4 věta první zákona o azylu) k tomu, aby učinil veškerá skutková zjištění a současně vydal rozhodnutí o zajištění, včetně odůvodnění. Vychází zejména z pohovoru se stěžovatelem, který má povinnost žalovanému poskytnout údaje o svém rodinném stavu, dětech, zdravotním stavu, zdravotních omezeních a jiných zvláštních potřebách (§ 10 odst. 2 písm. f) a k) zákona o azylu]. Stěžovatel v pohovoru uvedl pouze to, že na území České republiky žije s manželkou, která je žadatelkou o azyl. V žalobě ani v kasační stížnosti však blíže

nerozvedl, v čem konkrétně případný zásah do rodinného života spatřuje. Nejvyšší správní soud proto ve shodě s krajským soudem konstatuje, že tvrzení stěžovatele, že má na území ČR manželku (žadatelku o azyl) samo o sobě nezakládá pochybnost o tom, že je zasahováno do jeho soukromých a rodinných poměrů (k tomu srov. též rozsudek NSS ze dne 21. 5. 2014, čj. 6 Azs 33/2014-45). Tato námitka proto není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Stěžovatelem uplatněné kasační námitky nejsou ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu důvodné, Nejvyšší správní soud neshledal ani jiné nedostatky, ke kterým přihlíží z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost zamítl v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s.

[24] Stěžovatel neměl v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady v tomto řízení nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[25] Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele Mgr. Ing. Jakubu Backovi, advokátu, který byl stěžovateli ustanoven usnesením krajského soudu ze dne 5. 10. 2016, čj. 75 Az 40/2016-10, k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Zástupce stěžovatele provedl v řízení před NSS dva úkony právní služby, a to písemné podání soudu ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, kterým bylo podání kasační stížnosti, a další poradu s klientem přesahující jednu hodinu ze dne 16. 11. 2016 dle § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu. Za jeden úkon právní služby náleží odměna ve výši 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu, a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu; za dva úkony právní služby tedy ustanovenému zástupci náleží 6 800 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8 228 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. ledna 2017

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu